

- **Листом МОНмолодьспорту від 28.09.2012 №1/9-694 «Щодо введення посади вихователя (асистента вчителя) у загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивним навчанням»** зазначено: кількість ставок асистента вчителя на клас, педагогічне навантаження асистента вчителя, оплата праці та посадові обов'язки асистента вчителя.
- **Законом України «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання» №1324 від 5 червня 2014 р.** зазначено: «абзац десятий частини першої статті 25 після слів «вихователя загальноосвітньої спеціальної школи (школи-інтернату)» доповнити словами «та асистента вчителя інклюзивних класів загальноосвітніх навчальних закладів».
- Педагогічне навантаження вихователя загальноосвітнього навчального закладу становить 30 годин, вихователя загальноосвітньої спеціальної школи (школи-інтернату) «та асистента вчителя інклюзивних класів загальноосвітніх навчальних закладів» - 25 годин на тиждень, що становить тарифну ставку.

Публікацію здійснено в рамках проекту «Інклюзивна освіта: крок за кроком», який здійснюється Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» у співпраці з Департаментами освіти і науки Вінницької, Рівненської, Черкаської обласних державних адміністрацій та Департаментом освіти і науки, молоді та спорту Київської міської державної адміністрації за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Детальніше про проект на сайті www.ussf.kiev.ua.

Контакти

Всеукраїнський фонд «Крок за кроком».

Адреса: вул. Пушкінська 9а, офіс 4, м. Київ, Україна, 01001.

Тел./Факс: +38 (044) 235 11 36

e-mail: admin@ussf.kiev.ua

<http://www.ussf.kiev.ua>

www.facebook.com/pages/

Всеукраїнський-фонд-Крок-за-кроком/
312800812201975

USAID | **УКРАЇНА**
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА: КРОК ЗА КРОКОМ

АСИСТЕНТ ВЧИТЕЛЯ:

ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ,

ПОСАДОВІ ОБОВ'ЯЗКИ,

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА

БАЗА ДІЯЛЬНОСТІ

*Асистент вчителя, а не асистент дитини.
Асистент – від лат. assistens (assistantis) – присутній,
помічник.*

**Київ
2015**

Функції асистента вчителя:

організаційна:

- ❖ допомагає в організації навчально-виховного процесу в класі з інклюзивним навчанням;
- ❖ надає допомогу учням з особливими освітніми потребами;
- ❖ допомагає концентрувати увагу, сприяє формуванню саморегуляції та самоконтролю учнів;
- ❖ співпрацює з фахівцями, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами та беруть участь у розробленні індивідуальної програми розвитку;
- ❖ забезпечує разом з іншими працівниками здорові та безпечні умови навчання, виховання та праці;
- ❖ веде встановлену педагогічну документацію.

навчально-розвиткова:

- ❖ співпрацюючи з вчителем класу, надає освітні послуги, спрямовані на задоволення освітніх потреб усіх учнів;
- ❖ здійснює соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, дбає про їх професійне самовизначення та соціальну адаптацію;
- ❖ сприяє розвитку дітей з особливими освітніми потребами, поліпшенню їхнього психоемоційного стану;
- ❖ стимулює розвиток соціальної активності дітей, сприяє виявленню та розкриттю їхніх здібностей, талантів, обдарувань шляхом їх участі у науковій, технічній, художній творчості.

діагностична:

- ❖ разом із групою фахівців, які розробляють індивідуальну програму розвитку, вивчає особливості діяльності і розвитку дітей з особливими освітніми потребами, оцінює їх навчальні досягнення та виконання індивідуальної програми розвитку, вивчає та аналізує динаміку розвитку учня.

Асистенту вчителя варто:

- ♦ Залучати учнів до навчальної діяльності, надавати інформацію вчителю про успішність, потреби учнів.
- ♦ Мотивувати та заохочувати учнів.
- ♦ Підтримувати навчання учнів, допомагати в позаурочний час.
- ♦ Допомогати вирішувати конфлікти.
- ♦ Працювати з окремими учнями та невеликими групами учнів.
- ♦ Допомогати учням за межами класу.
- ♦ Виготовляти унаочнення чи інші матеріали під керівництвом учителя.
- ♦ Співпрацювати з іншими фахівцями під час планування і реалізації індивідуальної програми розвитку.
- ♦ Організовувати та координувати щоденну діяльність для виконання тих чи інших завдань
- ♦ Звертатися до вчителя, щоб отримати інформацію та ресурси.
- ♦ Спостерігати за учнями в школі, за потреби – в інших громадських місцях.

Асистенту вчителя не варто:

- ♦ Оцінювати навчальні результати учнів.
- ♦ Самостійно планувати навчальний процес.
- ♦ Самостійно вести урок.
- ♦ Звітувати перед батьками про успішність учнів.
- ♦ Вносити зміни до навчальних завдань без попереднього консультування з вчителем.
- ♦ Самостійно відбирати навчальний матеріал або методи викладання.
- ♦ Оцінювати діяльність іншого персоналу.
- ♦ Виконувати лише роботу з «важкими» учнями протягом більшості часу.
- ♦ Самостійно вносити зміни в індивідуальну програму розвитку.

Нормативно-правова база діяльності асистента вчителя

- У Постанові Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2011 р. № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» зазначено: особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.
- Посада «Асистент вчителя інклюзивного закладу» внесена у Державний Класифікатор професій за ініціативи Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (Наказ Держспоживстандарту №327 від 28.07.2010);
- Посада асистент вчителя передбачена типовими штатними нормативами загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 06.12.2010 р. № 1205, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 22 грудня 2010 р. за № 1308/18603
- Посада «асистент вчителя загальноосвітнього навчального закладу з інклюзивним та інтегрованим навчанням» внесена у «Перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників», чим забезпечено конституційні права і державні гарантії педагогічним працівникам, які працюватимуть у ЗНЗ з інклюзивним навчанням на посаді асистента вчителя (Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2012 р. «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України №346 від 14.04.1997 р. та №963 від 14.06.2000 р.»).